

Fylkesmannen i Vestfold

Trepleiefirma Lilleby AS
Ilebrekkeveien 44

3114 TØNSBERG

Vår saksbehandler / telefon:
Erik Johan Blomdal
33 37 11 89

Deres referanse:

Vår referanse:
2017/5874
Arkivnr: 433.6

Vår dato:
19.02.2018

Halvdan Svartes gate 80 - Horten kommune - tillatelse til å felle ospetrær med misteltein på boligeiendom

Vi viser til søknad av 5. oktober, purring 9. november og 15. januar (fra boligeier) og telefonkontakt.

Vi beklager lang saksbehandlingstid.

Søknaden

På vegne av grunneier har du søkt om tillatelse til å felle flere ospetrær med misteltein langs grensen til en boligeiendom. Vedlagt søknaden er en rapport du som arborist har utarbeidet på oppdrag for eieren, som har vært bekymret for sikkerheten ettersom flere av trærne har synlige skader. Skadene skriver seg fra anleggsarbeid ved oppføring av ny bolig på eiendommen, og omfatter graveskader, mekaniske skader og oppfylling av masser. Skadene skjedde etter det vi forstår før nåværende eier overtok eiendommen i fjor høst.

Du viser til at trærne har tørre og farlige greiner som står i fare for å brekke av over biloppstilingsplass og uteområde, og at flere av ospene har skrantende trehelse med fare for mer omfattende brekkasje eller velt. Eier er også bekymret for nedfall på gang-sykkelveien som nylig er anlagt noen få meter fra eiendomsgrensen og ospetrærne.

Du anbefaler at flere av trærne felles av sikkerhetsgrunner, men at det nordligste og sørligste ospetreet med misteltein kan bli stående, da disse ikke ser ut til å ha samme skader som de andre trærne.

I e-post av 15. januar etterspør eier informasjon om hvem som er erstatningspliktig hvis greiner faller ned og skader noen på gang-sykkelveien mens søkeren om felling er til behandling.

Lovgrunnlag

Saken er behandlet etter forskrift om fredning av misteltein fra 1976 og naturmangfoldloven av 2009.

Fredningen innebærer at det ikke er tillatt å ødelegge eller felle trær med misteltein. Av forskriften fremgår at departementet kan gjøre unntak fra fredningsbestemmelsene for vitenskapelige undersøkelser, for arbeider eller tiltak av vesentlig samfunnsmessig betydning, eller når formålet med fredningen krever det. Forvaltningen av forskriften er delegert til Fylkesmannen.

Fylkesmannen i Vestfold

Telefon: 33 37 10 00
Telefaks: 33 37 11 35
E-post: frmvepost@fylkesmannen.no
www.fylkesmannen.no/vestfold

Postadresse:
Postboks 2076
3103 Tønsberg
Orgnr. 974762501

Besøksadresse:
Statens Park - Hus I
Anton Jenssens gate 4

Til grunn for skjønnsutøvelsen i saken har vi trukket inn de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldlovens §§ 8-10, forvaltningsmålet for arter i § 5 og vektlegging av andre viktige samfunnsinteresser etter § 14.

Grunneier har et hovedansvar for å forebygge og bøte på eventuelle skader som følge av brekkasje eller nedfall fra trær, med de forbehold og begrensninger som følger av nabolovens § 2. Vi viser i den forbindelse også til bestemmelsen om nødrett i straffelovens § 17a:

En handling som ellers ville være straffbar, er lovlig når

- a) den blir foretatt for å redde liv, helse, eiendom eller annen interesse fra en fare for skade som ikke kan avverges på annen rimelig måte

Fylkesmannens vurdering

Naturmangfoldlovens § 5 slår fast at målet er at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Det følger av lovens § 8 at beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig skal bygge på vitenskapelig kunnskap om bl.a. arters bestandssituasjon. Ifølge Artsdatabanken har misteltein en begrenset utbredelse rundt midtre deler av Oslofjorden (på begge sider av aksen Horten - Moss), der den er ganske vanlig og i ekspansjon. Arten regnes som livskraftig i Norge, dvs. at den ikke er kategorisert som truet. Rikest er forekomstene i Horten byområde, på Karl-johansvern og i løvskogen nærmest byen, hvor bestanden er stor og livskraftig. Halvdan Svartes gate ligger innenfor dette kjerneområdet for misteltein.

Kravet til kunnskapsgrunnlaget i naturmangfoldlovens § 8 vurderes å være oppfylt. Føre-var-prinsippet i lovens § 9 kommer dermed ikke til anvendelse i saken.

Siden misteltein er fredet, er den samlede belastningen arten utsettes for av relativt beskjedent omfang, jf. naturmangfoldlovens § 10. Fylkesmannen gir årlig tillatelser til å beskjære eller felle et lite antall trær med misteltein. Søknadene som imøtekommes er i hovedsak begrunnet med risiko for skade på person eller eiendom, eller annen vesentlig ulempe. Ettersom arten er vurdert som livskraftig, er omfanget av tillatelser vurdert til å være uten nevneverdig betydning for misteltein-bestanden i Horten og omegn.

Prinsippet om samlet belastning i § 10 innebærer at også presedensvirkningen av vedtak skal vurderes, slik at det ikke åpnes for en praksis der en serie av enkeltilatelser kan føre til uheldige sumvirkninger for naturmangfoldet. I denne saken søkes det om å felle osper med misteltein for å forebygge personskade, basert på at en fagmann har vurdert trærne til å være en sikkerhetsrisiko. En tillatelse til felling på dette grunnlaget vil etter vår vurdering ikke skape uheldig presedens.

Det følger av naturmangfoldlovens § 14 at tiltak etter loven skal veies mot andre viktige samfunnsinteresser. Fylkesmannen legger i denne sammenheng vekt på sikkerheten for personer og eiendom.

På dette grunnlaget er vi kommet til at det bør gis dispensasjon til felling av noen av ospetrærne.

Når det gjelder eiers ansvar for trærne er han ikke fritatt for dette i den tiden han venter på avgjørelse i en sak som er fremmet for å redusere eller fjerne skaderisiko. Til orientering kan vi også nevne at fredningsforskriften ikke er til hinder for å fjerne døde greiner i trær med misteltein.

Fylkesmannens vedtak

Med hjemmel i fredningsforskriften for misteltein, og med henvisning til naturmangfoldlovens §§ 5, 8-10 og 14 og merknadene ovenfor, tillates felling av ospetrær med misteltein i Halvdan Svartes gate 80, Horten kommune. Tillatelsen er gitt på disse vilkår:

1. Fellingen begrenses til trær som etter arboristens tilstandsvurdering er regnet som en sikkerhetsrisiko. Det nordligste og sørligste ospetreet med misteltein i den aktuelle trerekken skal bevares.
2. Den eller de som utfører arbeidet skal være kjent med innholdet i tillatelsen. Når arbeidet utføres, skal tillatelsen være tilgjengelig på stedet og kunne fremvises på forespørsel.
3. Mistelteinplantene tilfaller grunneier. Eventuelt salg av planter kan bare skje til humanitære eller allmennyttige formål.
4. Tillatelsen gjelder fra dags dato.

Avgjørelsen kan påklages til Miljødirektoratet innen tre uker etter at brevet er mottatt. Eventuell klage skal være skriftlig begrunnet og sendes Fylkesmannen i Vestfold. Avgjørelsen gjelder bare i forhold til fredningen av misteltein. Søker er selv ansvarlig for (eventuelle) andre nødvendige tillatelser.

Med hilsen

Miljø- og samfunnssikkerhetsavdelingen

Erik Johan Blomdal
naturforvalter

Arne Chr. Geving
fagsjef

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Kopi:
Cecilie Bratli, Halvdan Svartes gate 80, 3188 Horten

Kopi(e-post):
Miljødirektoratet

Internkopi (e-post):
Fred Marius Svendsen

